

Jarosław Lewczuk, Małgorzata Lewczuk

Modrzyca, st. 2, gm. Otyń, woj.
zielonogórskie, AZP 64-16/2

Informator Archeologiczny : badania 27, 37-38

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Modrzyca, st. 2
gm. Otyń, woj. zielonogórskie
AZP 64-16/2

Muzeum Archeologiczne Środkowego
Nadodrza w Zielonej Górze

Badania prowadzili mgr mgr Jarosław i Małgorzata Lewczuk. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze. Drugi sezon badań (pierwszy w 1929 r.). Stanowisko wielofunkcyjne i wielokulturowe. Epoka kamienia, epoka brązu/okres halszacki, okres lateński C₁/C₂-D₁, B₁-B₂, C₂, D, późne średniowiecze — okres nowożytny.

Stanowisko położone jest w bezpośredniej bliskości rzeczki Czarna Strużka, południowego dopływu Śląskiej Ochli, wpadającej do Odry na północ od wsi Bobrowniki. Jest to dawny teren zalewowy Odry, osuszony w wyniku podjętych jeszcze w XVIII w. prac melioracyjnych.

Prace miały charakter ratowniczo-rozpoznawczy, gdyż teren przeznaczony jest pod zabudowę domkami jednorodzinny. Założono 7 wykopów o łącznej powierzchni 4 arów.

Wykop I o powierzchni 0,5 ara, założony na południowym skraju stanowiska, dostarczył z warstwy ornej 38 fragm. ceramiki, datowanych na okres wpływów rzymskich i późne średniowiecze. Warstwa kulturowa uległa zniszczeniu w trakcie orki.

Wykop II o powierzchni 0,5 ara, założony 20 m na północ od wykopu I, dostarczył z powierzchni i warstwy ornej 260 fragm. ceramiki, a z warstwy kulturowej o grubości 10-15 cm — 390 fragm., datowanych głównie na późny okres wpływów rzymskich kultury luboszyckiej, w tym 2 fragm. ceramiki siwej toczonej na kole. W calcu natrafiono na pozostałości dwóch obiektów — palenisko, które dostarczyło 30 fragm. ceramiki charakterystycznych dla kultury przeworskiej późnego okresu wpływów rzymskich, oraz ciałopalny grób jamowy, czysty, pozbawiony jakiegokolwiek wyposażenia. Dokładniejsze datowanie ostatniego obiektu nie jest możliwe; musi on być starszy niż późny okres wpływów rzymskich.

Wykop III o powierzchni 1 ara, założony prawdopodobnie w centrum osady, dostarczył z powierzchni, warstwy ornej i warstwy kulturowej 560 fragm. ceramiki z późnego okresu epoki brązu kultury lużyckiej. Znaleziono także pojedyncze wióry i odlupki krzemienne na złożu wtórnym, fragm. ceramiki o facetowanych krawędziach związane z osadą grupy gubińskiej kultury jastorfskiej datowaną na okres lateński C₁/C₂-D₁, fragm. charakterystyczne dla kultury przeworskiej w jej fazie D. Zdecydowana większość materiałów była charakterystyczna jednak dla kultury luboszyckiej w jej III fazie, datowanej na fazę C_{1b}-C₂ okresu wpływów rzymskich. W calcu uchwycono pozostałości kilkunastu obiektów o różnej funkcji i przeznaczeniu oraz trzech naziemnych budynków o konstrukcji słupowej, związanych z kulturą luboszycką w jej III fazie. Jamy dostarczyły materiału ceramicznego z różnych okresów — od epoki brązu kultury lużyckiej, przez okres żelaza tejże kultury, wczesny okres wpływów rzymskich kultury przeworskiej, do przelomu okresu wczesnorzymskiego i późnorzymskiego (ceramika, którą można wiązać z wpływami z kręgu reńsko-wezerskiego).

Wykop IV o powierzchni 0,5 ara dostarczył 170 fragm. ceramiki z powierzchni, warstwy ornej i bardzo słabo rysującej się warstwy kulturowej. W calcu uchwycono 2 duże paleniska i pozostałości 7 obiektów, z których aż 6 nie zawierało żadnego wypełniska ceramicznego prócz węgla, polepy i śladów spalenizny. Z paleniska nr 1 pochodzi najciekawsze znalezisko, którym jest fragm. szklanego uszka naczynia, importu z terenów położonych na południe od Karpat. Ceramika, która wystąpiła w palenisku, datuje go na III fazę kultury luboszyckiej.

Wykop V o powierzchni 0,5 ara założono na zachodnim skraju osady. Uchwycono w nim pozostałości jednego paleniska z późnego okresu wpływów rzymskich.

Wykop VI o powierzchni 0,5 ara dostarczył 230 fragm. ceramiki z warstwy ornej, datowanej od epoki brązu kultury lużyckiej, poprzez okres lateński grupy gubińskiej, okres wpływów rzymskich związanej z kulturą luboszycką, późne średniowiecze po nowożytność. Warstwa kulturowa związana była głównie z późnym okresem wpływów rzym-

skich. W calcu, na głębokości 50 cm odkryto pozostałości budynku słupowego opartego na 6 słupach. Ceramika z dołów posłupowych datuje go na późny okres wpływów rzymskich kultury luboszyckiej, tj. fazę C₂.

Wykop VII o powierzchni 0,5 ara ujawnił bardzo duże palenisko o wymiarach 330 x 120 cm, które pochodzi również z późnego okresu wpływów rzymskich i związane jest z kulturą luboszycką. Obiekt ten mógł służyć przypuszczalnie do wypału ceramiki.

Modrzyca, st. 8
gm. Otyń, woj. zielonogórskie
AZP 64-16/8

Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze

Badania prowadzili mgr mgr Jarosław i Małgorzata Lewczuk. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza. Pierwszy sezon badań. Osada wielokulturowa: epoka kamienia, epoka brązu/okres halsztacki, okres lateński C₁/C₂-D₁, późny okres wpływów rzymskich, późne średniowiecze — okres nowożytny.

Stanowisko położone jest na zachodnim brzegu Czarnej Strużki, około 400 m na północ od badanego w tym sezonie st. nr 2, na płaskim, odłogowanym od kilku lat terenie.

Prace miały charakter ratowniczo-rozpoznawczy, ponieważ teren przeznaczony jest pod zabudowę domkami jednorodzinny. Złożono 2 wykopy o łącznej powierzchni 1,5 ara — wykop I bezpośrednio nad ciekim, wykop II — 56 m na zachód od wykopu I. Nie natrafiono w nich na ślady jakichkolwiek obiektów. Warstwa kulturowa uległa zniszczeniu w trakcie orki sięgającej głębokości 30–35 cm. Poniżej uchwytnie są resztki warstwy kulturowej o miąższości zaledwie kilku cm, a w niej pojedyncze fragm. ceramiki, datowane na późny okres epoki brązu i wczesną epokę żelaza kultury łużyckiej. W sumie z obu wykopów zebrano około 500 fragm. ceramiki z epoki brązu, okresu halsztackiego, okresu lateńskiego, późnego okresu wpływów rzymskich, późnego średniowiecza i okresu nowożytnego oraz pojedyncze wióry i odlupki krzemienne.

Mściszewo, st. 22
gm. Murowana Goślina, woj. poznańskie
AZP 49-28/12

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Ośrodek Naukowo-Konserwatorski
Pracownia Archeologiczna w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Krzyszowski (autor sprawozdania), przy współpracy dokumentalisty Wiktora Kudry i mgr mgr Joanny Bresińskiej, Grażyny Tkaczyk, Artura Sobuckiego i Tomasza Skorupki. Finansowane przez „Kruszgeo” Wielkopolskie Kopalnie, Sp. z o. o. w Poznaniu. Drugi sezon badań. Ślad osadniczy z okresu paleolitu schyłkowego, obozowisko z okresu mezolitu, osada kultury amfor kulistych, cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej z IV-V okresu epoki brązu, ślad osadniczy z okresu późnego średniowiecza (XV-XVI w.).

Kontynuowano prace wykopaliskowe rozpoczęte na tym stanowisku w sezonie 1992. Wykopaliska mające na celu całkowite odsłonięcie cmentarzyska kultury łużyckiej prowadzono w okresie trzech miesięcy, wyeksplorując powierzchnię 1550 m².

W takim samym podłożu calcowym, jakie zanotowano podczas poprzedniego sezonu badawczego, odsłonięto 325 obiektów nieruchomych (łącznie po dwóch sezonach — 423 obiekty). Pozostały materiał źródłowy stanowi: ok. 11 000 fragm. ceramiki naczyniowej, niespełna 500 przedmiotów krzemianych, 5 przedmiotów z brązu, seria próbek dendrologicznych i materiał kostny.